

po njej, v najlepših letih pokojnikovega delovnega življenja, takrat ko je pokojnika tesno vezalo z našim glavnim mentorjem pokojnim prof. Melikom ne samo skupno znanstveno in kulturno zanimanje, temveč tudi osebno prijateljstvo, so bile združene pobude teh dveh naših eminentnih »nacionalnih« znanstvenikov plodne tudi za nas, zlasti na področju zgodovine in geografije agrarne pokrajine in agrarnega življenja. Saj so se ravno po zaslugi teh pobud zgodovinarji že lahko dokopali do prvega zvezka velike sinteze »Zgodovina agrarnih panog«, zasnovane v okviru velike »Gospodarske in družbene zgodovine Slovencev«, ki ga je leta 1970 izdala SAZU, geografi pa smo lahko precej tudi po zaslugi teh temeljev zgradili do danes že kar bogato zgradbo tako imenovane »agrarne« geografije Slovenije.

Kako je bil pokojni prof. Milko Kos zainteresiran na sodelovanju z geografi, dokazuje tudi dejstvo, da je bil leta 1947 poleg prof. Melika soustanovitelj Inštituta za geografijo pri SAZU in vse do smrti član njegovega znanstvenega sveta, kot generalni tajnik SAZU pa vedno poln razumevanja za potrebe tega inštituta in geografskih publikacij SAZU. Še vse do zadnjega se je med drugim aktivno zanimal za delo, ki sta ga v okviru SAZU prevzela Inštitut za geografijo in Inštitut za slovenski jezik SAZU pri kontroli topografskih imen na novi karti Geodetskega zavoda SRS v merilu 1 : 5.000.

Zaradi zgoraj označene usmerjenosti Kosove zgodovinske, pogosto kar zgodovinsko-geografske raziskovalne dejavnosti, jih je med Kosovimi deli zelo malo, ki ne bi bila zanimiva za geografa, vsaj za tistega, ki ne zavrača a priori vključevanja zgodovinskih faktorjev v geografske obravnave. Bibliografija teh del seveda ne sodi na to mesto, saj je objavljena v »Zgodovinskem časopisu«, najprej leta 1952—1955, z nadaljevanji leta 1962 in 1972. Tu naj opozorim le na tiste razprave, ki so bile objavljene v geografskih publikacijah (skoraj vse v »Geografskem vestniku«). Po številu jih sicer v primeri s celotno pokojnikovo bibliografijo ni veliko, zato pa dobro ilustrirajo značaj celotnega Kosovega sodelovanja z geografijo, kakor smo ga naznačili zgoraj. Že v IV. letniku GV (1928) se je oglasil z zgodovinsko imenoslovnim prispevkom »Creine mons — Krainberg — Kranjska gora, staro ime za Karavanke«, v V.—VI. letniku (1929—1950) pa s podobnim prispevkom »Stari trg in sorodna krajevna imena«. Leta 1932 (GV VIII) je objavil svojo izrčno razpravo »Slovenska naselitev na Koroškem«. V naši reviji se je oglasil še dvakrat po vojni: leta 1951 (letnik XXIII) z razpravo »Starejša in mlajša naselja okoli Ljubljane« in v letniku, posvečenem 70-letnici prof. Melika (XXXII, 1960), s prispevkom »O nekaterih planinah v Bohinju in okoli Bleda«. Razen tega je še v »Geografskem zborniku« SAZU (IX, 1965) objavil razpravo »Gospodarska problematika Bovškega v preteklosti«.

Zato štejem slovenski geografi in še posebej »Geografski vestnik« za svojo dolžnost, da se pokojniku, ki je bil tudi naš znanstveni mentor, ob njegovi smrti oddolžimo vsaj s temi skromnimi vrsticami.

Svetozar Ilešič

Ob smrti dr. Maksa Wraberja

Nenadna in neizprosna bolezen je pomladi leta 1972 iztrgala iz naših vrst dopisnega člana SAZU, znanega vegetacijskega in posebej gozdarskega botanika dr. Maksa Wraberja. Naša znanstvena, zlasti naravoslovna znanstvena javnost je ob njegovi nenadni smrti dovolj poudarila izgubo, ki je s tem doletela naše naravoslovje. Naj k vsemu, kar je bilo tedaj izrečeno, na tem mestu dodamo le še, da bomo pokojnikovo delo močno pogrešali tudi slovenski geografi. Pokojnik sicer ni bil geograf, toda bil nam je zelo blizu po svoji fitocenološki in fitosociološki raziskovalni smeri, s katero je prenašal na naša tla pobude znane Braun-Blanquetove šole; zapolnjeval je vrzel, ki je zevala v vegetacijski geografiji Slovenije. Da nam je bil blizu, dokazuje tudi dejstvo, da je eno od svojih, za nas nad vse koristnih gozdno-vegetacijskih razprav objavil v »Geografskem vestniku« (»Gozdna vegeta-

cijska slika in gozdno-gojitveni problemi Prekmurja (1951) in da je v svojem najnovejšem delu (»Pflanzengeographische Stellung und Gliederung Sloveniens«, »Vegetatio Acta Geobotanica«, 1969), ki ga na žalost ni več utegnil obširneje prirediti za domače uporabnike, z zadoščanjem poudaril, kako se njegova fitogeografska razčlenitev Slovenije presenetljivo ujema z geografsko regionalizacijo naše domovine.

Svetozar Ilešič

Deveti kongres geografov SFRJ v Sarajevu

(25. do 30. septembra 1972)

Na osmem kongresu geografov Jugoslavije 1968. leta v Skopju je bila poverjena Geografskemu društvu Bosne in Hercegovine naloga, da organizira deveti kongres. Kljub temu, da so se med tem razrahljale organizacijske možnosti naše zvezne organizacije, Zveze geografskih inštitucij, so Sarajevčani vendar uspeli, da kongres pravočasno z uspehom organizirajo. Presenetilo nas je celo, da udeležba na kongresu v bistvu ni bila slabša kakor na prejšnjih kongresih.

Delovna zasedanja kongresa so bila v Domu JLA v Sarajevu od ponedeljka, 25. septembra do vključno četrtega 28. septembra.

Prvi dan dopoldne je bil otvoritveni plenarni sestanek, ki ga je v imenu delovnega predsedstva začel predsednik Geografskega društva Bosne in Hercegovine doc. I. Bušatlija. Sledilo je poročilo o delu Zveze geografskih inštitucij SFRJ med 8. in 9. kongresom, ki ga je podal predsednik te zveze M. Bjelovitić. Nato pa so sledili trije referati, ki naj bi nakazali nekatere osrednje probleme geografskega zanimanja. S. Ilešič je referiral o geografskih aspektih varstva življenjskega okolja, J. Roglič o globalnem aspektu v pouku geografije in V. Đurić o geografiji in znanstveno tehnični revoluciji. Plenarni značaj je imelo še zasedanje zadnji dan, 28. septembra dopoldne, ki je bilo posvečeno problemom geografskega pouka (z referatoma V. Đuričkovića in M. Bajića).

Vsi ostali prijavljeni referati so bili razporejeni po sekcijah. Ker nekaterih referentov na kongres ni bilo, nekateri referati pa so bili uvrščeni naknadno in se je zato menjaval program, je skoraj nemogoče pregled čez celoto. Se najlaže ga dobimo iz knjižice »Rezimeji referata II. kongresa geografa Jugoslavije«.

V celoti je bilo uvrščenih na program sekcij okrog 50 referatov. Na dnevnem redu sekcije za fizično geografijo jih je bilo 12, in sicer: T. Rakičević, Sodobni problemi v fizični geografiji; P. Habič, Aktualni problemi krasoslovja; J. Kunaver, Problematika tipologije in višinske zonalnosti krasa v Sloveniji; I. Gams, Značilnosti subkutanega krasa kot metoda za določevanje kraške erozije prsti; I. Nestorovski, Tektonsko-geomorfološke karakteristike glavnih gora Zahodne Makedonije; I. Bušatlija, Morfostrukturne in morfoskulpturne karakteristike Bosne in Hercegovine; M. Žeremski, Periglacialna klima kot poseben indikator neotektonskih procesov; I. Gams, Faktorji mikroklimatske klasifikacije vrtač in kraških polj; A. Bognar, Nekatere morfološke oblike na publici Baranje; R. Lazarević, Intenzivnost vodne erozije; J. Ridanović, Geografske osnove vodne oskrbe na Murterju in Ruždi Plana, Geografski pomen hidrosistema Ibar—Lepenac. — Največ referatov (46) je bilo v sekciji za geografijo prebivalstva. To so bili: N. Carić, Neko pojmovanje teorije in metodologije geografije prebivalstva; J. Marković, Neenakomernost regionalne razporeditve prebivalstva in naselij Jugoslavije; I. Klemenčič, Problem razselitve kmečkega prebivalstva (na primeru Slovenije); M. Panov, Prostorska razmestitev prebivalstva v Povardarju; Bratislava Maksimović — Milenka Savić, Osnovne karakteristike razvoja prebivalstva Bosne in Hercegovine v zadnjih sto letih; S. Smlatić, Muslimani srbskohrvatskega jezika v Turčiji; J. Ilić, Osnovne karakteristike povojne rasti in tendence razvoja prebivalstva Srbije; Musa Gaši, Rast in koncentracija prebivalstva v prostoru SAP Kosova; E. Dukagjini, Mestna naselja in populacijski razvoj v Metohiji; S. Nikolić, Nekatere vzporedne demografske karakteristike SAP Vojvodine in Kosova; M. Bajić, Stibij-sko naseljevanje prebivalstva iz Bosne in Hercegovine po drugi svetovni vojni v nekaterih naseljih južne Bačke; St. Zuljić, Razvoj in osnovne poteze procesa delne koncentracije prebivalstva Jugoslavije v velikih mestih; M. Friganović, Gibanje prebivalstva SR Hrvatske, I. Crkventić, Področja različne populacijske dinamike SR Hrvatske 1961—1971; M. Sič, Populacijska dinamika mestnih naselij Hrvatske v razdobju 1880—1971; Petrica Novosel, Gibanje prebivalstva otoka Krka po II. svetovni vojni; M. Natek, Sezonski delavci iz drugih republik Jugoslavije v Sloveniji. — V sekciji za naselja je bilo pripravljenih 7 referatov: I. Vrišer, Vplivna